

tariske Kommission skete der et uhyre Tilbageskridt, idet man lod — i alt Fald foreløbig — Tanken om en Toldreform hvile. Om det er et stort Tilbageskridt: skal jeg lade staa hen, men lad saa være! Dette uhyre Tilbageskridt har imidlertid det ærede Medlem og hans Meningsfæller selv været delagtige i. De Skattelove, som for $\frac{1}{2}$ Aar siden bleve sendte fra Folketinget til Landstinget, have han og alle hans Partifæller givet deres Stemme. Ja, siger det ærede Medlem, det var de Forslag, der forelaa i Foraaret; men disse her ere meget værre; der er sket den store Forandring, at nu har man accepteret Landstingets Ide om en Afskrivning af Hartkornsskatterne og Indførelse af en Ejendomsskyld; derved ere Forslagene blevne meget federe for Agravere; de kunne slet ikke sammenlignes med de andre. Meget vel, der er en Forskel, og jeg skal opgøre nøjagtig, hvori denne Forskel bestaar, og hvor stor den er, paa Hvid og Skilling. Den Kreds af Skattelove, der blev fremsat af det Reedtz-Thottske Ministerium, og som har dannet Grundlaget for Folketingets Forhandlinger i de derpaa følgende Aar og ogsaa for de Forslag, der bleve stilledes af den parlamentariske Kommission, gik, som bekendt, ikke ud paa at nedskrive eller ophæve de bestaaende Skatter paa faste Ejendomme. Formelt bleve Hartkornsskatterne staaende, formelt, men ogsaa kun formelt. I Stedet for at nedskrive eller helt ophæve dem valgte man at overføre til Kommunerne dels hele Beløbet af Land- og Ligningsskatten, dels $\frac{2}{3}$ af Gammelskatten, og desuden en Del af den ny Formueskat. Det saaledes overførte Beløb skulde anvendes paa den Maade, at den større Del, henimod $\frac{2}{3}$, skulde umiddelbart afskrives paa Hartkornsskylderne til Amt og Sogn, medens den mindre Del, noget over $\frac{1}{3}$, gik til Sognekommunerne som Bidrag til Afholdelse af deres almindelige Udgifter; og da Sognekommunerne Landet over i Gennemsnit ligne omtrent 60 pCt. paa Hartkornet og 40 pCt. paa Formue og Lejlighed, siger det sig selv, at ogsaa derigennem vilde Hartkornet faa en væsentlig Lettelse. Hvorfor fulgte man nu denne bestemte Vej? Den vakte mange Indsigelser; baade her og i det andet Ting er det ofte under Forhandlingerne blevet fremhævet, hvilke indviklede Beregninger og Overførelser hele dette System vilde give Anledning til. Grunden var ikke den, at Venstre eller Folketinget i og for sig havde noget principmæssigt imod hellere at gaa den Vej simpelthen at af-

skrive de Beløb, hvormed Hartkornsskatterne skulde ned sættes. Men Grunden var den, at man ønskede ikke at gøre Reformen vanskeligere gennemførlig end nødvendigt, og man forment, at Landstinget vilde sætte sig imod en Afskrivning, fordi Landstinget paa Sagens tidligere Trin havde taget dette Standpunkt af Hensyn til den politiske Valgret. Nu viste det sig imidlertid i forrige Samling, at paa dette Standpunkt stillede Landstinget sig ikke længere. Landstinget havde opgivet sin Modstand mod at gaa den i og for sig simpleste Vej at nedskrive Hartkornsskatterne. Derved siger det sig selv, at der ikke længere kunde være nogen Grund for Folketinget til at holde paa den tidligere Fremgangsmaade. Selve den Ordning at afskrive Hartkornsskatterne i Stedet for ad en Omvej at lade dem flyde tilbage til dem, der have udredet dem, havde Folketinget ikke noget imod, og derfor sluttede man sig til denne Tanke i Fællesudvalget. Dette er den formelle Side af Sagen. Hvorledes stiller det sig nu i Realiteten med Hensyn til den Lettelse, som Hartkornet vilde have faaet efter Folketingets tidligere Forslag, og den Lettelse, som det faar nu? Tallene ere disse: Hartkornsskatterne i Landdistrikterne ere Land- og Ligningsskatten: 1,435,000 Kr., Gammelskatten: 4,904,000 Kr., det er tilsammen 6,339,000 Kr. Det er det Beløb, som de nuværende Skatter paa Hartkornet udgøre. Ifølge Forslagene fra i Fjor — Tallene vil man finde i den parlamentariske Kommissions Indberetning Side 48 — skulde der af de Beløb, der overgik til Kommunerne, anvendes til direkte Afskrivning paa Hartkornet i Sognekommunerne 2,624,000 Kr. og i Amtskommunerne 1,636,000 Kr., det er tilsammen 4,260,000 Kr. Altsaa medens Skatterne paa Hartkornet ere 6,339,000 Kr., vilde Hartkornsskatternes Ydere faa godtgjort som direkte Lettelse et Beløb af 4,260,000 Kr. Dette er 67 pCt. eller nøjagtig 67,2 pCt. af det hele Beløb, saaledes at der altsaa vilde blive tilbage et Beløb, der svarer til 33 pCt. eller nøjagtig 32,8 pCt. Hvorledes stiller det sig efter det nuværende Forslag? Der afskrives nu hele den nævnte Sum 6,339,000 Kr. Til Gengæld indføres der en Ejendomsskyld. Den samlede Værdi af Landbrugets Ejendomme, saaledes som man vil finde det opgjort i Bemærkningerne til Lovforslaget om Ejendomsskyld, er 2,820 Millioner. Herfra gaar der som skattefri Fradrag til Bedste for de smaa Ejendomme et Beløb, der er opgjort til 300 Mill. Kr., saaledes at der bliver 2,520 Millioner til-